

Kulturdepartementet

Vår dato 17.04.2018
Deres dato
Vår referanse 016.1 BW
Deres referanse 18/1333

Høring – innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier

Det vises til høringsbrev datert 28. februar i år.

Oppsummering

- MBL er enig i at det overordnede formålet med ordningen bør være å bidra til å fremme mediemangfold og en offentlig opplyst samtale.
- MBL støtter forslag til generelle vilkår, men mener at det også må kreves at mediehuset arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk og omfattes av Pressens Faglige Utvalg (PFU).
- Kravet om at prosjekter som får støtte må kunne dokumentere å være en form for redaksjonell nyvinning må tolkes vidt, siden redaksjonelt innhold ikke er frikoblet mediehusets totale forretningsmodell.
- Fagutvalget bør ha bred kompetanse. Det viktigste vil likevel være solid og oppdatert mediekompetanse. Bransjen, gjennom bransjeorganisasjonene, bør derfor ha betydelig innflytelse på hvilke personer som oppnevnes til fagutvalget. På den måten vil man sikre at utvalget besitter nødvendig kompetanse om situasjonen i bransjen og hvilke behov mediehusene har.
- Det bevilgende beløp er lite, og ordningen bør i kommende år skaleres opp med mer penger. Her kan det vises til regjeringserklæringen, hvor det står at man vil «videreføre innovasjonsordningen for digital medieutvikling.»

Formål

I høringsuttalelsen til NOU 2017: 7 *Det norske mediemangfoldet* støttet MBL forslaget om en ny tilskuddsrettet innovasjonsordning:

Næringer og verdikjeder som tidligere har operert under stabile markedsforhold opplever i dag sterkt økende konkurranse. Dette skyldes rask global innovasjonstakt med stort og økende innslag av disruptive digitale forretningsmodeller. Det er behov for tiltak som på kort tid kan akselerere utviklingen av norsk næringsliv, både på tvers av tradisjonelle bransjegrenser, men også innenfor bransjer som mediebransjen. MBL støtter derfor forslaget om en ny tilskuddsrettet innovasjonsordning.

Norge har et konkurransefortrinn i at befolkningen er i front når det gjelder å ta i bruk ny teknologi, og mediebransjen er den kanskje mest digitaliserte bransjen. Norge, og særlig mediebransjen, er et fremtidslaboratorium.

De etablerte, ordinære innovasjonsvirkemidlene treffer feil, og medier trenger derfor å måles etter andre støttekriterier. Mediene er, i tillegg til å være bedrifter, også noe annet enn vanlige bedrifter: de har et viktig samfunnsoppdrag. De bør måles på dette når de søker innovasjonsstøtte.

En ny ordning kan todeles, der en del er innrettet mot etablerte mediebedrifter som trenger fornyelse, og en del innrettet mot mediestartups. På den måten vil den kunne bidra til fornyelse både innenfra og utenfra bransjen.

MBL er enig når departementet skriver at «det overordnede formålet med ordningen bør være å bidra til å fremme mediemangfold og en offentlig opplyst samtale, jf. infrastrukturkravet i Grunnloven § 100 sjette ledd, i tråd med Mediemangfoldsutvalgets anbefaling.»

Det er mediehus utenfor større konsern, eller uten tilknytning til slike, som har de største utfordringene med overgang til en mer digital forretningsmodell. Disse aktørene står overfor de samme utfordringene som de store mediehusene og konsernene. De er nødt til å gjennomføre innovasjons- og utviklingsprosjekter, samtidig som de må gjennomføre kostnadsutt, omstilling og endring av forretningsmodeller på grunn av endringer på annonse- og brukermarkedet. Det er derfor bra at ordningen i første omgang er tenkt å fremme innovasjon hos disse.

Generelle vilkår

De fleste mediehus publiserer i dag på flere distribusjonsplattformer. En innovasjonsordning kan derfor ikke avgrenses til konkrete distribusjonsplattformer, noe departementet påpeker.

Departementet foreslår at ordningen skal være rettet mot «nyhets- og aktualitetsmedier som har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten». Det støtter MBL.

MBL er også enig i at det skal stilles krav om «et bredt tilbud av nyhets- og aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder.»

Et støtteberettiget mediehus må også følge Redaktørplakaten og ha en ansvarlig redaktør. MBL mener også at det må kreves at mediehuset arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk og omfattes av Pressens Faglige Utvalg (PFU).

Det er viktig at det åpnes for at mediehus kan søke om tilskudd sammen, og også at man kan samarbeide med aktører utenfor bransjen for å realisere søknadsprosjektet.

Prosjektvilkår

MBL støtter at det legges en vid definisjon til grunn for hvilke prosjekter som kan få støtte. Kravet om at prosjektet må kunne dokumentere å være en form for redaksjonell nyvinning må tolkes vidt, siden redaksjonelt innhold ikke er frikoblet mediehusets totale forretningsmodell.

Prioritering mellom søknader

MBL er enig i at det ikke skal fastsettes detaljerte vurderingskriterier, og at formål og råd fra fagutvalget skal vektlegges.

Tilskuddets størrelse

Departementet foreslår at tilskuddet ikke kan overstige 40 pst. av prosjektkostnadene, og at hovedregelen skal være at det ikke er noe tilskuddstak, men at størrelsen fastsettes skjønnsmessig ut fra en samlet vurdering av alle søknadene. MBL er enig i begge vurderingene.

Saksbehandling

Det foreslås at Medietilsynet får ansvar for å forvalte ordningen og fatte vedtak etter innstilling fra et fagutvalg. Det er i tråd med hvordan mediestøtten forvaltes i dag, og både riktig og naturlig for den foreslåtte ordningen. Det foreslås videre at klageadgang skal skje til medieklagenemnda, og at departementet ikke skal kunne instruere disse. MBL er enig i disse vurderingene, og mener de på en god måte vil sikre politisk uavhengige beslutninger.

Fagutvalg

MBL er enig når departementet skriver at fagutvalget bør ha bred kompetanse. Det viktigste vil likevel være solid og oppdatert mediekompetanse. Bransjen, gjennom bransjeorganisasjonene, bør derfor ha betydelig innflytelse på hvilke personer som oppnevnes til fagutvalget. På den måten vil man sikre at utvalget besitter nødvendig kompetanse om situasjonen i bransjen og hvilke behov mediehusene har.

Konklusjon

En innovasjons- og tilskuddordning slik den beskrives i forslaget vil kunne få stor betydning for mediehusene, særlig mediehus som i dag har små eller ingen ressurser til egen innovasjon. Selv om det foreslåtte beløpet er lite, bør ordningen skaleres opp med mer penger og dermed få økt virkning etter hvert. Her kan det vises til regjeringserklæringen, hvor det står at man vil «videreføre innovasjonsordningen for digital medieutvikling.»

Vennlig hilsen

MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING

Randi S. Øgrey (sign)

Adm. dir.